

Temat: „Przez lądy i oceany” - określanie współrzędnych geograficznych

Nauczyciel prowadzący: **mgr Agata Dachowska**

Klasa: VI Szkoły Podstawowej

Termin: -

Przewidywany czas trwania zajęć: **45 min.**

Cele lekcji: Dowiesz się, czym są południki i równoleżniki. Poznasz rozmieszczenie kontynentów oraz oceanów na naszej planecie. Nauczysz się określać położenie punktów i kontynentów na półkulach Ziemi.

Cele terapeutyczne: Odreagowanie napięć związanych z hospitalizacją, odwrócenie uwagi od zabiegów medycznych, budowanie pozytywnego obrazu własnej osoby.

Formy pracy: praca indywidualna.

Metody: podająca, poszukująca, praktycznego działania.

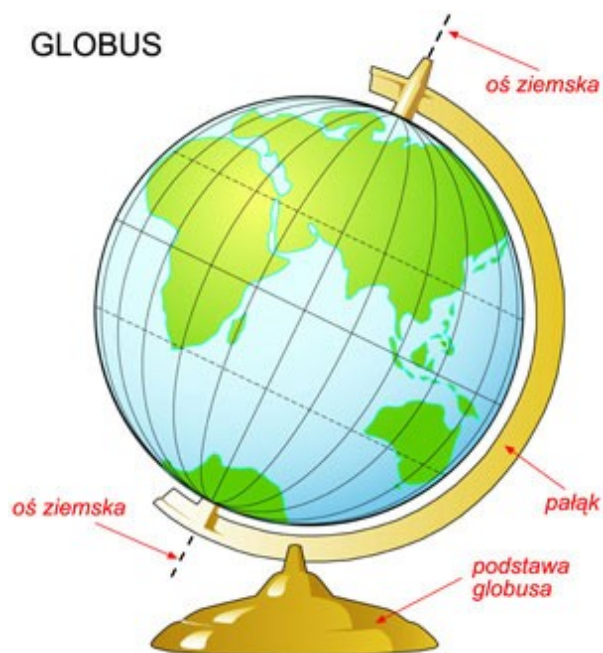
Środki dydaktyczne: kartka, ołówek, długopis, załącznik nr 1.

Przebieg zajęć:

- 1. Powitanie.** Nauczyciel wita się z uczniem/uczniemi. Zaprasza do aktywnego uczestniczenia w zajęciach.
- 2. Temat zajęć.** Nauczyciel przedstawia i omawia temat zajęć. Zaprasza uczniów do pogadanki na temat kształtu i wymiarów ziemi.

*Nasza planeta istnieje już około 4,5 mld lat. Cały czas obraca się wokół własnej osi, nazywanej **osią ziemską**. Jest to prosta, która przebiega przez środek Ziemi i łączy dwa punkty na jej powierzchni – **biegun północny i południowy**. Kształt ziemi podobny jest do kuli, spłaszczonej na biegunach. Przestrzennym jej obrazem jest **globus**.*

Na globusie pojawia się siatka geograficzna (południki i równoleżniki), natomiast na mapie mówimy o siatce kartograficznej.

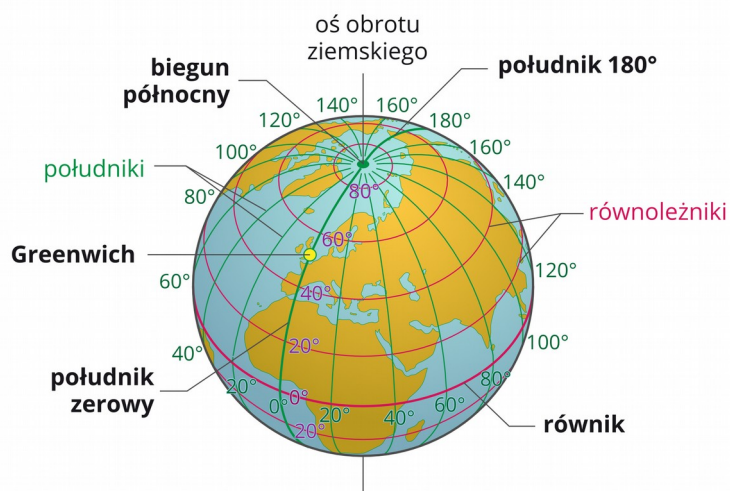

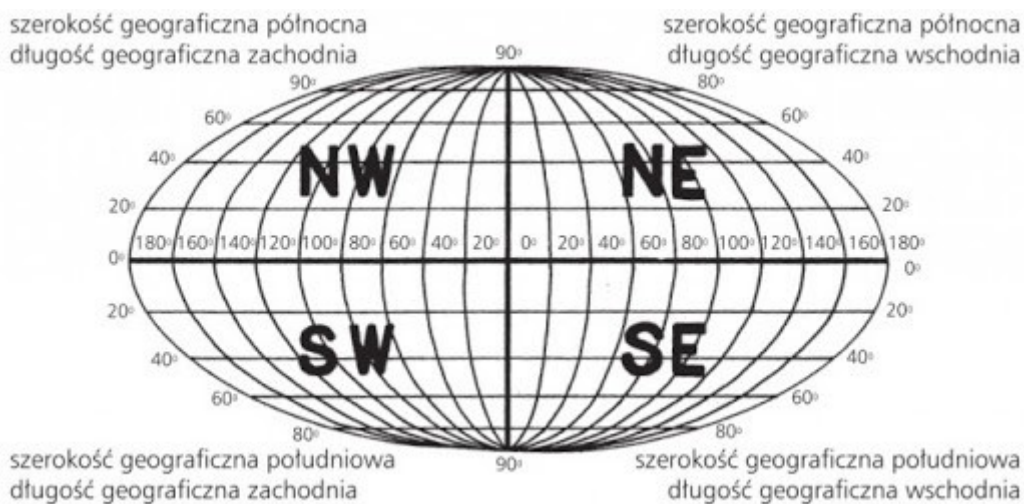
3. Równoleżniki i południki. Nauczyciel omawia, czym są południki i równoleżniki.

Na powierzchni globusa można zobaczyć dwa rodzaje linii:

- **południki** - to linie biegnące z północy na południe łączące bieguny kuli ziemskiej; jest ich nieskończenie wiele i mają kształt półokręgów; ich wartość kątowna przebiega od 0 do 180 stopni na wschód i zachód;
- **równoleżniki** – to linie przecinające południki pod kątem prostym; są różnej długości i biegną ze wschodu na zachód; najdłuższy z nich to **równik**; ich wartość kątowna to od 0 do 90 stopni na biegunie północnym i południowym;

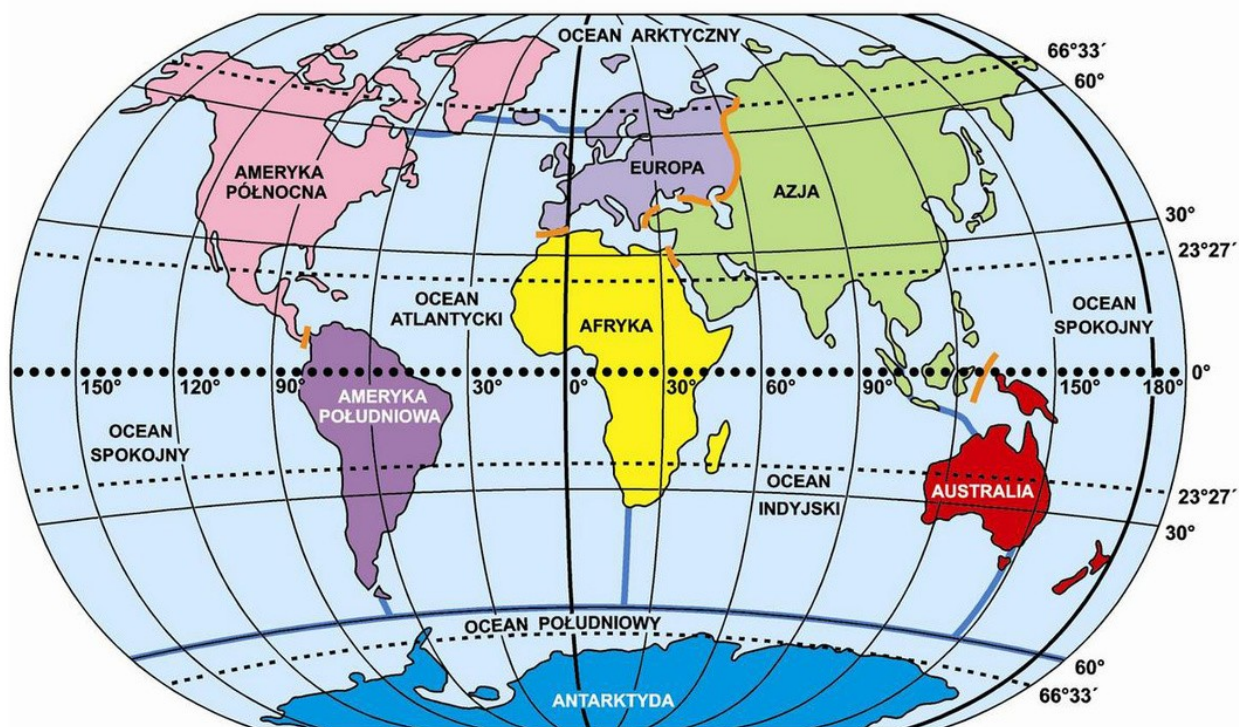
Siatka geograficzna

KONTYNENTY I OCEANY
 skala 1: 90 000 000

— granice między kontynentami
 — umowne granice oceanów

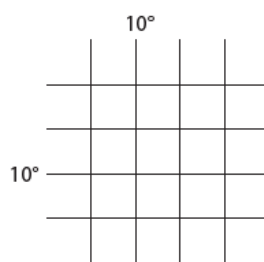
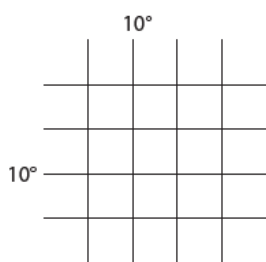

4. **Lądy i oceany.** Nauczyciel omawia rozmieszczenie lądów i oceanów na kuli ziemskiej.
5. **Karta pracy.** Uczeń rozwiązuje razem z nauczycielem przygotowaną kartę pracy z zadaniami (załącznik nr 1).
6. **Podsumowanie zajęć i ewaluacja.**

KARTA PRACY

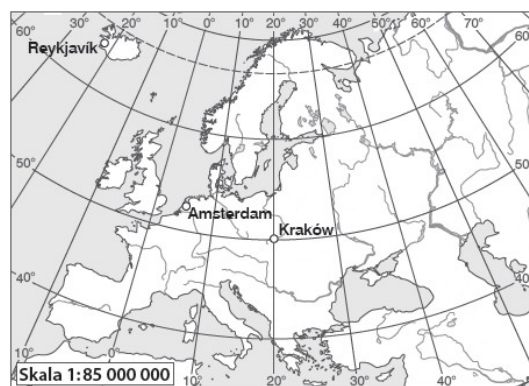
„Znajdź swoje miejsce na ziemi” czyli określanie współrzędnych geograficznych

1. Wpisz we właściwych miejscach wartości południków i równoleżników (co 10°) tak, aby ilustracje przedstawiały fragmenty siatek kartograficznych sporządzonych dla różnych półkul.

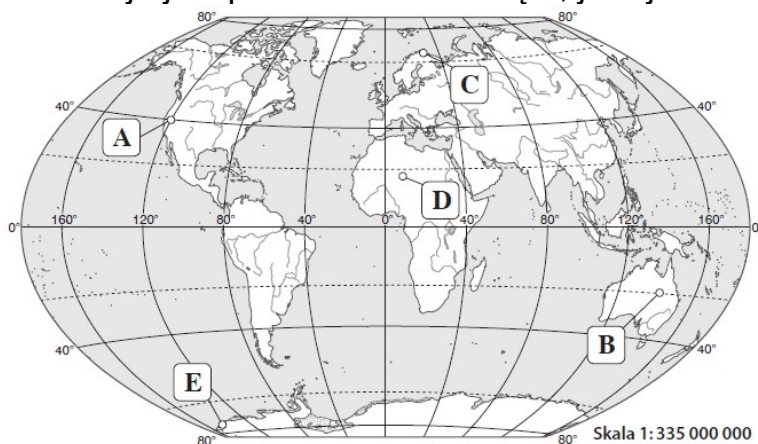

2. Odczytaj współrzędne geograficzne miast zaznaczonych na mapie i wpisz je w odpowiednich miejscach tabeli.

Miasto	Szerokość geograficzna		Długość geograficzna	
	wartość w stopniach	literowe oznaczenie kierunku	wartość w stopniach	literowe oznaczenie kierunku
Kraków				
Amsterdam				
Reykjavík				

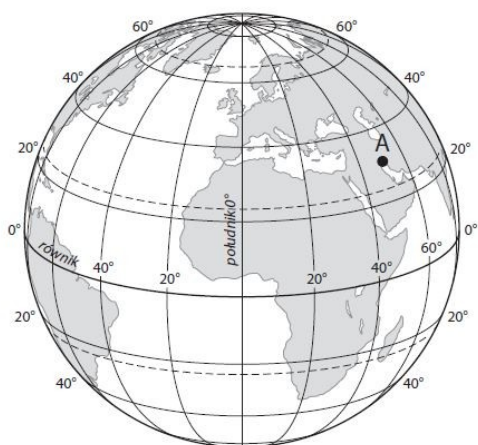

3. Oceń, czy podane informacje są zgodne z prawdą. Zaznacz literę P, jeśli informacja jest prawdziwa lub literę F, jeśli jest fałszywa.

1.	Długość geograficzna punktu A wynosi 120°N	P	F
2.	Szerokość geograficzna punktu B wynosi 23°26'S.	P	F
3.	Punkty B i E mają taką samą długość geograficzną.	P	F
4.	Szerokość geograficzna punktu C jest mniejsza niż szerokość geograficzna punktu B.	P	F
5.	Punkt D ma najmniejsze wartości długości geograficznej i szerokości geograficznej spośród punktów zaznaczonych na mapie.	P	F

4. Zakresuj na rysunku część Ziemi znajdującą się jednocześnie na półkuli południowej oraz na półkuli zachodniej. Zapisz współrzędne geograficzne punktu A.

Współrzędne geograficzne punktu A wynoszą:

a) szerokość geograficzna – _____

b) długość geograficzna – _____